

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

AZ ERDÉLYI MÉHÉSZEGYESÜLETEK HIVATALOS KÖZLÖNYE.

KIADJA AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ EGYESÜLET.

Felelős szerkesztő:

GYÓRFI ISTVÁN.

Társszerkesztő:

GÁL IMRE,

az udvarhelyvármegyei Méhészegylet titkára.

Közgyűlési meghívó.

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület 38-ik évi rendes közgyűlését folyó évi szeptember hó 8-án, vasárnap délután 4 órakor tartja meg a Mészáros-utcai központi műhelye irodahelyiségében, melyre az egyesület minden egyes tagját az elnökség tisztelettel meghívja.

A KÖZGYŰLÉS TÁRGYSOROZATA:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az igazgató választmány évi jelentése.
3. Az 1917—18. évi zárszámadás.
4. Pénztárvizsgáló bizottság jelentése.
5. Az 1918—1919. évi költségelőirányzat.
6. Az elnökség és választmány kiegészítése.
7. * Indítványok.

Kolozsvár, 1918. évi június hó 14-én.

Az igazgató-választmánynak 1918. évi június hó 14-én tartott üléséből.

Br. Jósika Gábor,
elnök.

Dr. Balázs Ferenc,
főtítkár.

Jegyzet. Az alapszabályok 33. §, illetve 35-ik §§. értelmében a mennyiben az összehívott közgyűlés a tagok részvétlensége miatt nem lenne határozatképes a 8 nap múlva tartandó közgyűlés a tagok számára való tekintet nélkül fog határozni.

* Indítványok az alapszabályok 31. §. értelmében a közgyűlés napja előtt 8 nappal az elnökséghez benyújtandók.

Méz és hamisítása.

Napjainkban, midőn a háboruszülte rendkívüli viszonyok életfönn tartásunkat a legnehezebb problémák elé állítják, önkénytelenül is állandóan a felszinen lebegnek azok a kérdések, amelyek létfenntartásunk könnyebbé és olcsóbbá tételét célozzák.

Szükségleteink fedezésénél, ha valaha, úgy leginkább ma óhajtjuk a gazdaságosság elvét érvényre juttatni. De ki képes az általános drágaságban, főként az elsőrendű életszükségleti cikkek közül sokat, jót és olcsón beszerezni? És miből van sok, jó avagy olcsó? Úgy vélem, könnyebb feladatra vállalkoznék az, aki a lopva elő-előbukkanó békejobbokat kézzorítássá óhajtáná átvarázsolni, mintha valaki a gazdaságosság elvét kitevő elemeket az életben harmonikus egységbe akarná összehozni.

Táplálkozásunk közben azt kell szem előtt tartanunk, hogy „azért eszünk, hogy éljünk“ és ma igazán csak ritka kivételképen akadhatnak, akik ezt a szabályt átléphetik s akik „azért élhetnek, hogy egyenek“. A kényszertakarékosság és az üres gyomor — sajnos — édes testvérek lettek. Sőt talán még a háboru szerencsés halandói sem azért élnek csupán, hogy egyenek, pedig módjukban állana fáradhatatlan „munkásságuk“ eredménye és jutalmaképen meghízott pénzeszsákjaikon megpihenni és arról öntelten eregetni a megdrágult füstkarikákat.

Célom ez alkalommal meggyőzni, főleg a legszomorubb megélhetési viszonyok között tengődő fix fizetésűeket arról, hogy van egy relative olcsó, kitűnő és tápláló eledel, melynek valódi értékéről csak igen kevés ember bír tudomással.

A köztudatban a méz legfeljebb csak mint csemege, mint nyalánkság szerepel. Ugy tekintenek a mézre, mint valami szivárvány színűre festet u. n. angol édezségre, vagy valami időszaki gyümölcsre, amelyet elég egy esztendőben a legjobb esetben egyszer megízlelni.

A rendkívüli tévedések eloszlatása végett szakszerű adatokkal fogom bebizonyítani, hogy a méz nemcsak nem nyalánkság, hanem a legtáplálóbb eledel, amelynek a föntebb említett relativ olcsóságánál fogva, mint eledelnek át kell mennie a köztudatba és fogyasztásának, mint fontos közfogyasztási cikknek főképen a középosztály körében el kell terjednie.

Dr. Wolf János charlottenburgi orvos következőképen nyilatkozik a méznek tápláló értéke felől: „egy kanál méznek több tápértéke van, mint egy tojásnak avagy 1/10 liter tejszinnak. A méz azonban egyike a legkönnyebben megemészthető tápszereknek, mert sem a gyomor sem a beleknek előre feldolgoznia nem kell, közvetlenül a vérbe megy át és így a testi erő fokozására lesz fölhasználva.“

Valamely tápszernak tápértékét azon az alapon állapítják meg, hogy az a szervezetnek melegét hány kaloriával (melegegység) fokozza, vagy hogy hány kaloriát tartalmaz. Ilyen számítás után tudományosan meg van állapítva, hogy 1 kg. méz majdnem kétszer annyi kalóriát tartalmaz, mint 1 kg. héj nélküli tyuktojás és háromszor annyi kalóriát, mint 1 kg. marhahús. Ebből pedig igen érdekes és megszívlelendő megállapítást vonhatunk le. Ha valaki vásárolhat ma a hentés urak és egyebek kegyessége folytán 1 kg. szin marhahúst 7—10 K-ért, akkor a fönnebb ismertetett tápérték kiszámítás szerint 1 kg. méznek eo ipso háromszor annyinak, vagyis 21—30 koronának kellene lennie. Félreértések elkerülése végett azonban nyomban meg is jegyzem, hogy erre a valóságban világért sem gondol egyetlen egy méhész sem, annál kevésbé, mert nekünk méhészeknek a legszorgalmasabb teremtménytől a méhtől sikerült megtanulnunk a sürgést-forgást, a folytonos tevékenységet, már pedig nagy a gyanu, hogy azon méhész ur, aki ezt a rettenetes áremelést képes lenne valóra váltani, jó néhány évi „tétlenségre“ lenne kárhozható.

Konkluzióm az, hogy 1 kg. valódi méz, ugy a rendkívüli és általános drágaságot, mint annak óriási tápértékét, bizonyos, főként gyomor és hüléses bajoknál kitünően bevált gyógytartalmát tekintve 7—10 koronát föltétlenül megér. Midőn minden élelmi cikknek a mai ára viszonyítva a békében volt, de kellőleg nem méltányolt árakhoz öt és tízszeres, akkor a még nem is kétszeres áru méznek mindennapi eledelként a legszélesebb körben is terítékre kell kerülnie.

Dr. Uhlyarik János.

(Folytatjuk.)

Jegyezzünk a nyolcadik hadikölcsönre!

Jelentés

az Udvarhelyvármegyei Méhészegylet 1917. évi működéséről.

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Az idő óráján újból elpergett egy gazdasági évünk s ezuttal kilencedíkszer jelenünk meg a közgyűlés előtt, hogy a méretbe szabott idő alatt teljesített munkálkodásunkról számot adjunk.

Megjelenésünk bizonyos önelégültséggel teljes, mert az 1917. év az utólérhetetlen munkálkodás éve, megfeszített erőnk tevékenységének szemmel látható eredménye.

Az ország szeme azt látta, hogy meghaltunk, az alattomos betörés folytán szétoszlottunk, mint a pásztorát vesztett nyáj, mi azonban csendesen, zajtalanul éltünk, könnyűünket letöröltük és Istenbe helyezett bizalommal hatványozott buzgalommal dolgoztunk, hogy eltakarítván gazdaságunk üszkös roncsait, új életet kezdjünk a vissza nem siratott régi, tönkrement élet romjain.

Az 1917. év a rekonstrukció éve, a helyreállítással tele gazdaság esztendő. Mindenek megtették kötelességüket, az egylet a központban, a tagok önös érdekeiért a periferiákon. És feltámadt az önbizalom, a remény, hogy a régi, sok tekintetben zilált alapokon épült méhészgazdaság úgy támadhat fel halottaiból, mint azt a modern méhészgazdaság elvei és irányai megkövetelik. Új étellel, új szerkezettel, reális alapokkal ékelődhetik be a mezőgazdaság azon kereteibe, melyek az erős agrár Magyarország jövő nagy feladatainak képét és céljait előnkbe tárják.

Vármegyénk s vele együtt az egész Székelyföld méhészgazdasága a betörés előtt a hamupipőke szerepében nem találhatta meg soha azt az értéket, mit lényege tartalmaz. Alapja a konzervatív kezelési eljárásokkal ingadozó volt; érzéketlenül haladt el mellette a gazdasági mérleget készítő gazdasági sajtó, mert a méhészkedők zöme a méhészgazdaságnak nem kölcsönözték azt az erőt, mely a többi mezőgazdasági ágak gerincét alkotják.

Megfordult az idők rendje — és el kellett jönnie az időnek, mikor felébredt öntudat vési a méhészet mélyebb utjait s vezeti a kifejlődő gazdasági ágat azon célok felé, melyet a háboru utáni nagy feladatok számára is felállítottak.

A háboru átka nagy téreken mutatja az erők próbáját s érzékeny csapások és veszteségek kísérik mezőgazdaságunkban a

fegyverek gyilkoló tüzét, de ha vannak is pótolhatatlannak vélt veszteségek és értékek, a szétkuszált mezőknek üres téerein már ott nő a kultúra új vetése, ami méhészetünket illetőleg eltérőleg a tenyész és konzervatív irányzattól a termelő-produktív jelleggel hajtja szárba az üszkők nyomán eleven erővel feltörő vetéseinket.

Megsemmisültünk a szó szoros értelmében. Vármegyénk homoródi járásában 1513, a kereszturi járásban 1433, a parajdi járásban 860, az udvarhelyi járásban 1329, Székelyudvarhely rt. városban 250, mindössze 5385 méhcsalád lett a betörés áldozata, a tenyészanyagának olyan hatalmas értéke, mit pótolni majdnem lehetetlennek látszott.

A hiányt nem hozhattuk be, ezt hínni balgaság lenne, azonban az 1918. évnek kedvező gazdasági jellege: a megmaradt tenyésztörzsek szaporulatának áradata már minden faluba, hol teljesen kiveszett a tenyész anyag, juttathatott a tovább tenyésztésre alanyokat s ma már ott tartunk, hogy nincs egyetlen községe a vármegyének, hol több, vagy kevesebb tenyésztörzs a legegyszerűbb gazda portáján ne lenne, nem kasokban, hanem kaptárokban. Ez a megnyugtató és a jövőt illetőleg biztató, hogy a tenyészkasok a múltnak adatnak át és helyüket elfoglalják a kaptárak. Ha egyéb eredménye nem volna az állam támogatásának, mint az, hogy a legegyszerűbb falusi gazda is már áldozni kész tekintélyes összegeket a kaptárokért olyan jelenség, ami a legszebb és biztatóbb jövőt ígéri a székelyföldi méhészetnek.

A nagyobb arányú állami segítség a károsult gazdáknak nemcsak segítség, hanem iskola volt s valóban a legmélyebb hála kötelező őszinte hazafiúi köszönet kell mindannyiunkat áthasson, midőn a földművelésügyi m. kir. miniszter Úr Öngyméltósága áldozatos segítségére gondolunk, mert ez tette lehetővé a Székelyföld méhészgazdaságának nem helyreállítását, hanem újjászületését.

Ugyis mint az egyesület titkára, de ugyis mint a székelyföldi méhészeti kerület vezetője, minden alkalmat megragadtam arra, hogy Öngyméltósága előtt a legőszintébb vonásokban feltárjam a Székelyföld megsebezett méhészetének bajait és fájdalmait és Öngyméltósága soha, egyetlen esetben sem zárkozott el a feltárt és megismertetett bajok orvoslásától s bő kezekkel nyújtotta segítségét oda, hol ez szükségesnek látszott. Így lett az újjá-

születés, így lesz a Székelyföld méhészetének jövője az, aminek lennie kell.

Önagyméltóságának felelős megbízottja, kinek mélyen érző lelke a székelység sorsa iránt minden időkben melegen érzett és bajainkat, mint a székelység testvére rokonszenvesen gyógyította, nem kímélt fáradságot és áldozatot, és mindannyiszor, valahányszor a személyes utmutatás szükségesnek látszott közénk sietett, s ha a munkában fáradtunk, Ő szívjóságával enyhítette fáradalmainkat, ha csüggedtünk, Ő bátorította csüggedő érzelmeinket, ha panaszlottunk, Ő gyógyította panaszainkat. Kezdetől velünk volt, ahogy a munka megindult, s az Ő nagy lelkének köszönhető, hogy ma önbizalomtól telt lélekkel köszönhetjük a virulni kezdő székelyföldi méhészet hajnalán.

Az 1917. évben a károsultak segélyezése kötötte le időnk egy tekintélyes részét. Egyesületünknek 234 tagja részesült méhészetének helyreállítását illetőleg egyesületünk elnöksége javaslatára kormánysegélyben. A segélyezés országos méretű kaptároknak díjtalan szétosztásában és 100 rajnak, illetve méhcsaládnak természetben való kiosztásában, valamint a kisebb-nagyobb méhészeti felszerelésekben merült ki.

Segélyezésnek minősíthető, bár a méhészgazdaság ujjaszületésében mély nyomokat hagyott hátra a kaptárjavítással és új kaptárok készítésével összekötött méhészeti tanfolyamok szervezése a gyakorlati tanítás, mely 18—18 napi időbeosztással Homoródal-máson 40, Kápolnásfaluban 32, Székelyderzsen 30, Székelyudvarhelyen 6 ízben 219 résztvevő méhész foglalkoztatásával tartatott meg s a tanfolyamokon résztvevők összesen 8338 kor. értékű méhészeti eszközöket és kaptárokat készítettek önmaguknak. A tanfolyamok során tartatott Székelyudvarhelyen 72 nő részvételével a mézestésztaütéssel kapcsolatos méhészeti tanfolyam, melynek záróvizsgálója alkalmával a készített mézestésztaükből egy kisebb szabású kiállítás is rendeztetett, részben a készítmények értékesítése, részben a mézestészta sütemények ismertetése és terjesztése céljából.

Egyesületünk azon törekvése, hogy a károsult méhészgazdától a törmelék sonkolyt és lépéket összegyűjtve s azt műléppé feldolgozva a tagok rendelkezésére visszaadja, nem sikerült. A különös helyzetbe került falusi gazdák a viaszat világító anyag hiányában gyertyákká dolgozták fel s így képtelenek voltak felhívásunknak eleget tenni.

Hogy az egyesület tagjai a méhészeti ismeretekhez könnyebben hozzájuthassanak létesítettük kormánysegélyvel a homoródi járásban Homoródszentmártonban, az udvarhelyi járásban Kápolnásfaluban és Oroszhegyen, a parajdi járásban Alsósófalván a járásköri iskolaméheseket és egyuttal alakítottuk meg ezen járások területén a járásköröket, melyek egyesületünkkel szoros kapcsolatban dolgozva, egységes alapszabályok szerint igyekeznek a központi egyesülettel megvalósítani a kitűzött célokat. Megszerveztük a székelykeresztúri járási és etédi méhészköröket, mely utóbbinak a keresztúri körhöz való bekapcsolása a központosság elvénél fogva szükségesnek mutatkozik. Ezen járáskör részére is az iskolaméhes adományoztatott, azonban még nem lévén leszállítva, felállítása iránt a kör nem intézkedhetett. Ugyancsak egy kis körbe tömörítettük a székelyderzsi tagokat és a kör részére egy méhest eszközöltünk ki, mely ugyancsak a fenti okokból még nem állítatott fel. Ezek szerint egyesületünknek a vármegye területén hat kisebb méhese szolgálja a méhészeti oktatás ügyét, melyeknek célja másfelől az is, hogy az egyesület tagjai később, mikor ezen méhesekbe telepített méhtörzsek kifejljenek, illetve a méhes méhcsaládokkal betelik a fölösleges törzsek az egyesület tagjainak segélyképen onnan kiosztassanak.

Az év folyamán létesített hat kisebb körű méhes szervezésén kívül különös gondunkat képezte, hogy egyesületünk székhelyén Székelyudvarhelyen az özv. Orbán Gergelynéől bérelt örökbérletű területen az oktatás célját szolgáló méhteletet is beállítsuk. Az eredmény szemmel mutatkozik s beállított telepünk szépségének és gyakorlatiságának megismerése végett már igen gyakran külföldi szakembereket is volt szerencsénk körünkben üdvözölni s hazánk különböző tájairól az itt megforduló méhészzel foglalkozó egyének ugyyszólva nap-nap után keresték fel telepünket s annak berendezése felett különös elismerésüket nyilvánították. A telepnek ugyan még csak a bordázata van meg, a stílizálással járó teendők ez évben adnak nem csekély gondot egyesületünk vezetőinek, hisz mint látni fogják tagjaink az ez év tavaszán eszközölt fásítások nem eredtek, ezek pótlása, téresítés és díszítés még nagy feladatokat adnak elénk.

A telepen jelenleg 89 erős méhtörzs van, új kaptárakban elhelyezve, méhesek és ducokba összeállítva, legnagyobb részben országos méretű kaptárakban, míg a kísérletezés és tanításhoz

szükséges különböző jellegzetesebb kaptárok benépesítése ez év folyamára maradt.

A nagyméltóságú földmivvelésügyi miniszter ur indokolt kérésünkre két drb. vándorméhest adományozott a telep kiegészítésére, melyekből az egyiket felállítottuk, míg a másikat munkáshiány miatt még összeállítani azért nem voltunk képesek, mert a szállítás alatt nagyon megrongálódott, alkatrészei elvesztek s így azok kijavitása és pótlása huzamosabb időt vesz igénybe, de a szükséges költségekkel sem rendelkezünk. Azonban rövid időn belül ez a vándorméhes is fel lesz állítva s a két méhes segítségével június hó közepe táján a Hargitába való vándorlás be lesz vezetve s az elért eredmények bemutatása szempontjából ez év őszére a vándortelep helyére, amit Homoródfürdő alatt elterülő Itonavölgyben szemeltünk ki, egy kirándulással kapcsolatos vármegyei vándorgyűlés tartását terveztük.

A Székelyudvarhelyen szemlélhető méhésztelepen kívül még egy telepet állítottunk be Homoródkeményfalva község határában, mely telepnek vezetését Bedő Albert ottani tanító ur volt szíves magára vállalni. Míg a székelyudvarhelyi telep tisztára termelő irányzatú, addig a keményfalvai telep tenyésziránnyal bír s az oda elhelyezett 40 parasztkasos törzsnek feladata csak az, hogy a károsultak részére segélyképpen szükséges méhcsaládokat ezek szarulatából megkaphassuk, később pedig új termelő telepeket létesíthessünk. Mindkét telep törzsei egészséges anyagot képeznek és kiváló gondozás alatt lévén, az időjárás viszontagságai és kedvezőtlen volta ellenére gazdagon fejlettek.

Örömmel jelentem be a m. t. közgyűlésnek, hogy a székelyudvarhelyi telep fokozatos bővítésére dr. Majthényi Miklós polgármester ur javaslatára Székelyudvarhely város képviselő testülete határozatilag kimondotta, hogy a telep szomszédságában elterülő 800 négyszög öl kertet, az egyesület részére örökáron megveszi. A szerződés megkötése folyamatban van s ez évben e telek egyesületünk rendelkezésére fog bocsáttatni. Kérem a közgyűlést, hogy Székelyudvarhely város e nagyszabású támogatását köszönettel elfogadni szíveskedjék. A bejáró céljára vásárolt Simon-féle teleken lévő épületben helyeztük el az egyesület műhelyét, melynek felszerelése jogilag ugyan nem képezi az egyesület tulajdonát, de a méhészkörlet részére adományozott 4 gyalupad az összes felszerelésével az egyesületnek adatott át s így a munkálatok végzésében akadály

nem fordult elő. Igyekvésünket képezi, hogy ezen műhelyet megfelelő módon átalakítsuk, vagy átépítsük s felszereléséhez szükséges gyalupadok és eszközök adományozását a miniszter ur Önagyméltóságától megnyerjük. A műhely vezetésére Csiki Lőrinc és Ungvári Lajos méhészmestereket alkalmaztuk, kik a műhelyben az ott tartott tanfolyamok munkálatainak vezetésén kívül az egyesület telepének beruházásához szükséges eszközök, felszerelések állandó készítésével foglalkoztak és az elnökség engedélyével azon tagoknak, kik eziránt az egyesülethez fordultak a megszábot és az egyesület pénztárába befizetett árért a megrendelt tárgyakat elkészítették. Nem lehetett korlátlanul vállalnunk a feladatokat illetve a megbízásokat, mert a telep munkálatai e két emberünket teljesen lekötötték. A két méhészmesteren kívül a miniszter ur engedélyével Kolumbán Árpád, Csomor Aladár, Csomor Sándor méhésztanulók alkalmaztattak a telepen s képeztetnek méhészmesterekké. Említett tanulók kiképzése a folyó évben is tart. Nem mulaszthatom el megemlíteni, hogy a telep díszítő munkálatainak végzésére Székelyudvarhely városból mintegy 40 hölgy vállalkozott önként és ők hajtották végre a folyó év tavaszán az ültetési teendőket, többen közülök díjtalanul adva a virág palántákat is. Ezen hölgybizottság elnökéül Lányi Imréné Önagyságát választották meg a nők s az ő vezetésével folynak a telep kertészeti munkálatai. Javaslom a közgyűlésnek, hogy a telep szépítéséhez hozzájárult nők munkálkodásáért a közgyűlés hálás köszönetét fejezze ki.

A tagok érdekeinek munkálása céljából több ízben fordultunk körlevélben az egyesület tagjaihoz és irányítottuk működésüket s hívtuk fel figyelmüket az egyesülettel kapcsolatos méhészgazdasági ügyek iránt.

Az év folyamán négy ízben tartottunk választmányi ülést, mely alkalmakkor az egyesület ügykörét érintő ügyeket tártunk a választmány elé s több lényeges tárgyban hoztunk fontos határozatokat. Elnökségünk részt vett a járáskörök szervező és alakuló gyűlésein. A vármegyéek területén az 1917. év folyamán érthető okok miatt vándorgyűlést nem tarthattunk. Azonban tevékeny részt vettünk a tordai vándorgyűlés előkészítésében s azon egyesületünk több tagjával képviseltette magát.

Az 1917. év folyamán teremtettünk szorosabb kapcsolatot az erdélyrészi vezető egyesülettel s tettük lapját egyesületünk hivatalos közlönyévé. Ezen szorosabb kapcsolat következtében egy per-

MÉHÉSZETI

KÖZLÖNY

Kolozsvár 1918.
Jul.—Augusztus.
XXXIII. évfolyam
7.—8. szám.

Az Erdélyi Méhészegyesületek hivatalos közlönye.
Kiadja az Erdélyrészi Méhész Egyesület.

Felelős szerkesztő: Györfi István.

Az Erdélyrészi Méhészegyesület méhtelepe.

Megjelenik rendszeres viszonyok között havonta legalább 1 ivnyi terjedelemben.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egy évre 6 K, félévre 3 K. Az Erdélyrészi Méhész-Egyesület tagjai az évi 6 korona tagsági díjért ingyen kapják. A lap szellemi részét érdeklő közlemények a szerkesztő nevére: Kolozsvár, Pap-utca 6. sz. küldendők. Pénzküldemények kizárólag a pénztárhoz (Kolozsvár, Bocskai-tér) irányítandók.

Tartalom: 1. Közgyűlési meghívó. 2. Méz és hamisítása. 3. Jelentés az Udvarhelyvármegyei Méhészegylet 1917. évi működéséről. 4. Hogyan lakoljuk át a méheket? 5. Felhívás. 6. Esván bá nyüszkölései a papiros méhészekről. 7. Mondják. 8. Teendők a méhesben. 9. A vasutasok egy éves méhészeti tanfolyama Kolozsvárt. 10. Vegyesek. 11. Előfizettek 1918-ra.

Árjegyzék az Erdélyrészi Méhész Egyesületnél megrendelhető tárgyakról:

Napiárak szerinti 10—15% árváltozás figyelembe veendő!

1. Országos méretű háromsoros egyes kaptár	50—	kor.
2. " " " négyesoros " "	55—	"
3. " " " kettős " "	100—	"
4. " " " hármas " "	140—	"
5. Legújabb amerikai rendszerű fekvő kaptár (mérete 43—28 cm.)	130—	"
6. Háromsoros Neisser egyes kaptár	80—	"
7. Atmeneti kas ládával	20—	"
8. Seprőgarat	20—	"
9. Kerettartó láda	20—	"
10. Napviaszolvasztó (pléh nélkül)	25—	"
11. Keretszegező ráma (országos méretű)	4—	"
12. Műlépragasztó deszka	1.50	"
13. Hármas kaptárhoz tető (deszkából) és talpazat	50—	"
14. Keretléc 90 cm. hosszban (6 mm. vastagság, orsz. méret) darabja	—14	"
15. Keretléc 100 cm. hosszban, 7 mm. vastagságban darabja	—16	"
16. Keretléc 120 cm. hosszban, 7 mm. vastagságban darabja	—18	"
17. Melegágyablak-ráma	30—	"
18. Keretfogó (Grand-féle)	6—	"
19. Kaparó-vonó	4—	"
20. Dr. Ványolós M.: „Erdély méhészetének története”	2—	"
21. Méhészeti útmutató	1—	"
22. Donáth-féle zsilipes kaptár (Donáth Aladár méhész tanár szabadalma)	110—	"
23. Léptartó szekrény (120 orsz. keret számára)	60—	"
24. Figyelő kaptár (6 kerettel)	26—	"
25. Anyanevelő, 1-es szimpla falu 10 kerettel	19—	"
26. " " 4-es " " 40 "	50—	"
27. Rajszállító ládika	18—	"
28. Méhcsalád szállító, 2 keret soros kaptár	30—	"
29. Műlép, tiszta méhviaszból, orsz. méret szerint, míg a készlet tart kilója	40—	kor.

Egyesületi tagoknak, 22. pont alatti kivétellel, 10% engedmény jár.

Ezenkívül készít az egyesület megrendelésre, megegyezés szerinti árban, tervszerinti egész méheseket, bármilyen méretű kaptárakat és méhészeti eszközöket.

Minden ilyenmü megrendelés **Dr. Balázs Ferenc** postatanácsos, e. főtitkárhoz küldendő (Kolozsvár, Mészáros-u. 3 sz.)

Nyilatkozat!

Az ország különféle részéből a méhészekről naponként az iránt intézetnek kérdések hozzánk, vajjon az általunk olvasztott és hengergépeinken előállított mülép vegytiszta és hamisítatlan-e? A nagyérdemű méhész urak tájékoztatására kinyilatkoztattjuk, hogy mi

kizárólag vegytiszta és I-ső rendű méhviaszból készítjük a mülépet s annak jóságáért és hamisítatlanságáért személyes anyagi felelősséget vállalunk.

Mülépből nagy készletet tartunk raktáron s azt gondosan csomagolva bármely időszakban napi árban szállítjuk. Mintát kívánatra bárkinek is szívesen küldünk. Kiselejtezett 10 kg. léptörmelék és fedelezések beküldése ellenében 2.30 kg. I-ső rendű vegytiszta mülépet adunk minden rafizetés nélkül cserébe. Elvállalunk feltétlen vegytiszta méhviaszt müléppé való méret szerinti kihengerlésre is, melyért ugyancsak felelősséget vállalunk aziránt, hogy azt a méhész abban a vegytiszta minőségben vissza is kapja. Kihengerlésért kg.ként 5 korona munkadíjat számítunk. Veszünk tiszta méhviaszt, léptörmeléket és a már kiolvasztott lépsalakat korlátlan mennyiségben a legmagasabb napi árban. Kérjük az igen tisztelt méhész urakat, hogy a legnagyobb bizalommal hozzánk fordulni szíveskedjenek és magunkat ajánlva, maradtunk kiváló tisztelettel

POLLERMANN PÁLNÉ és TÁRSA,

gőzviaszöntöde és mülépkészítő telepe Székesfehérvár, 2. sz. Pálya-u. 28.

Elterjedt
magyar méhészeti szaklap a

Méhész Ujság,

mely megjelenik havonta Szegeden. Minden szám gazdag és változatos szakképekkel és számos képpel jelenik meg. A nagy album alakú és izléses kivitelű lap egy évi előfizetési ára 12 K. Mutatvány számot bárkinek díjtalanul küld a „M é h é s z U j s á g” kiadóhivatala:

Szeged, Kossuth Lajos-u. 32. sz.

Keretfogót,

elsőrangú acélból, bármely kivitelben szállít a „MÉH” a magyar méhészek értékesítő szövetkezete, Budapest VI., Frangepán-utca 33. míg a készlet tart. (3-6.)

Méhészeti cikkekről szóló árjegyzéket
— ingyen és bérmentve küldünk. —

Mézet, viaszt, sonkolyt

:: :: legmagasabb napi áron vesz az :: ::

Erdélyrészi Méhész Egyesület.

Megkeresések ez ügyben Dr. Zsögön Béla postatanácsos, ügyvezető alelnökhöz intézendők. (Kolozsvár, Bem-utca 9.)

Előjegyzéseket elfogadok:

1. „Természetesség a méhészetben“ című könyvem bővített kiadására. Ára 8 korona lesz.
2. „Utolsó virágok“ című művemre. Ára 1 korona lesz.
3. Számos érdeklődésre közlöm, hogy saját rendszerű zsilipes kaptáramat, melyből a rajt kiszállás nélkül elfogni és a mézet méhszurások nélkül elszedni lehet, helyben 110 kor.-ért készítik.

DONÁTH ALADÁR,

m. kir. méhészeti szaktanár, Kolozsvár, Ferenc József-ut 81.

Veszek mézet, viaszt, sonkolyt

állandóan

minden mennyiségben legmagasabb napi ár mellett.

Ajánlatot csak ármegjelöléssel kérek. — A szállításhoz szükséges mézbödönöket én szállítom.

RITZMANN LAJOS keresk. méhész és műlépgyáros
Óker (Bácska). (5—9.)

Hogy fizet legjobban a méhészet?

Ugy, ha kaptár és eszközszükségeiteinket, ugyszintén a többi méhészeti kellékeket a szigoruan szolid, jóhírnevű és már 31 év óta fennálló

Kühne Ferenc utóda

első magyar kereskedelmi méhtelepénél
Budapest, I., Attila-utca 91. sz. szerezzük be.

Gazdagon illusztrált és sok újdonságot tartalmazó, az 1916. évre szóló főárjegyzéke méhészeti útmutatóval együtt szívesen ingyen és bérmentve küldetik. * * * * *

spektíva nyílt meg, mely az összes erdélyi egyesületek szorosabb összefonódását és központosítását mutatja. A kezdeményező lépésünket követték más társ egyesületek, úgy, hogy nem messze az idő mikor Erdélyben az összes egyesületek, mint egy test fognak egységes programm szerint működni. Anyaegyletünk a szaklapot 3 kor. igen méltányos előfizetési áron bocsátja rendelkezésünkre. Sajnos, hogy jövő évre a nyomdai árak tetemes emelkedése miatt nem képes ilyen kedvező fizetési feltételekkel nyújtani a lapot, hanem kénytelen emelni a kedvezményes előfizetési árakat. Mindazonáltal méltányolva az egységes törekvéseket ne zárkozzunk el annak idején a lap támogatásától, mert a múlt évben lejátszódott események mutatták meg, hogy sajátlagos viszonyaink miatt mennyire egybe kell forradjunk és mily erős sovínizmussal kell a mi speciális méhészeti ügyünket egyetemes erővel Erdélyben munkálnunk. Nehéz idők járnak felettünk s a nehéz időkben se hagyjuk egymást el. Nekünk szokásaink, véleményeink sajátlagos viszonyaink között egészen eltérőek, mint alföldi testvéreinkké, a gyakorlati méhészet utja egész más rendszert követel, mint hazánk más vidékein, szükséges tehát az erdélyi sajtó s hogy az terjedelmében s tartalmában azzá legyen, aminek látni szeretnők, az csak tőlünk függ és senki mástól. Ne gravitáljanak tehát tagjaink másfelé. Természetben rejlő megokoltság miatt kell a saját tüzhelyünket melegítsük és építsük és semmi más dolgokból kifolyólag.

Az 1917. év egyesületünk ujjaszervezését igényelte. A menekülés folytán támadt zavarok és szétszéledés egyesületünk tagjait az országban szétszórta. Kénytelenek voltunk új tagsági kötelevényeket kérni be, mert a régiek igen sok adatokkal az oláh betörés alatt elvesztek. A szervezés végrehajtása, a belső élet rekonstrukciója is ez évre esett. A régi tagok számbavétele után megállapítható, hogy az egyesület tagjai sorába az 1917. évben belépett 178 új tag. Ezenkívül belépett 12 alapító tag 50—50 korona alapító díjjal. Alapító tagok a következők: Barcsay Károly, Bálint Dániel, Fernengel Gyula, Ferenczi Ferenc, Kálnoki Ferenc, Simon János, Szöllősi Samu, Szathmári Dénesné, Pál Ernő, Siegmund József, Ambrus András, Pap Endre.

Az összes tagok létszáma 1917. év végén 347 volt. Meghalt az év folyamán 3 tag, elköltözött 1 tag. Nem lépett ki senki, viszont az egylet sem zárt ki senkit.

Jövő feladataink az 1917. évi programm végrehajtásának tu-

lajdonképeni megkoszoruzása. A székelyudvarhelyi méhésztelep munkálatainak befejezése, a keményfalvai telep teljes kiépítése 100 családdal bíró telepre. A hargitai vándortelep megteremtése és az előkészített méhészgazdasági szakiskola megnyitása.

Amíg az előbb felsorolt teendők szukcessziv jellegűek, önmagukból haladók, addig a méhészgazdasági szakiskola egy új kérdés egyesületünk plénuma előtt. Nemcsak a vármegye méhészete kívánja e szakiskola létesítését, hanem az egész Székelyföld megújuló méhészgazdaságának felállított rendszere. Nélkülözhetetlen intézményünk, akárcsak a mindennapi kenyér. E nélkül egy fejlődő székelyföldi méhészetet elgondolni nem lehet. Elnökségünk és a választmány a szakiskola létesítése tárgyában megtette az előkészületeket és a jelzett célra egy teljesen alkalmas telket és házat vásárolt meg Székelyudvarhelyen 46000 korona vételárért, melyből 2000 korona összeget előpénzül lefizetett, a többit, valamint a berendezésre szükséges összesen 60000 korona összeget kamatmentes kölcsön gyanánt kérte a belügyminiszter úrtól a földművelésügyi miniszter ur támogatása révén. Midőn ezt van szerencsém a választmány nevében tisztelettel bejelenteni, kérem a közgyűlést, hogy a kötött szerződést és eljárásunkat jóváhagyni s addig is míg a kamatmentes kölcsönt megnyerhetnők, amennyiben szükség volna az összeg kifizetésére, egy amortizációs kölcsön felvételére az elnökséget és a választmányt felhatalmazni méltóztassék.

A megvásárolt épületben lenne husz árva gyermek részére elhelyezve az internátus, ott lesz beállítva az előadói terem, az állandó muzeum és méhészeti szertár, egyesületünk székháza, a méhészkerületi iroda, egy vendégszoba, valamint az épület alatti konyhában a méztészta sütőde és műhelyek. Növendékeit képeznék a négy székely vármegye területéről felvett elsősorban teljesen szülőtlén árvák, másodsorban félárvák és hadiárvák és az időközi tanfolyamok hallgatói. Az iskola munkaprogramjának elkészítése és kormányhatósági jóváhagyása szintén feladatunk tárgyát képezi.

Szükségesnek mutatkozik az iskola és a teleppel kapcsolatosan egy 10—15 holdra terjedő takarmánynövények sorából beállítandó méhlegelő megteremtése is, melyet a múlt évre programunkba felvettük ugyan, de anyagi eszközök hiányában megvalósítani nem bírtunk. Ezen méhlegelőnek beállítása azért is nélkülözhetetlen, mert a behívandó tanulók élelmezéséhez szükséges tej elő-

állításáról magunk kell gondoskodjunk s a létesítendő méhlegelő terménye gazdag és elég anyagot ad a beállítandó tejelő állatok takarmányolására.

Az iskola létesítése hazafiúi kötelmeink lévén meg vagyok győződve, hogy együletünk tagjai vállalni fogják az apostolkodást s akik állandó összetartással s az elnökség támogatásával eddig is a célok megközelítésében hatványozottan kivették részüket, most sem fogják tétlenül nézni a megfeszített tevékenységet, hanem anyagi és erkölcsi támogatásukkal segítenek feltenni a koronát a 10-ik évben az egyesület századokra kiható alkotásaira.

Szükségünk van anyagi támogatásra továbbra is. Szükségünk van, hogy a négy székely vármegye minden méhészzel foglalkozó és méhészetet kedvelő honfia a szakiskolához odahozzon egy téglát, mert annál szebb az alkotás, minél többnek szívéhez van forrva annak egy kis darabja. Mélyen tisztelt közgyűlés! Apostolkodjanak a jó és nemes ügy érdekében és szakítsunk a múlt pedagógiájával s segítsenek létre hozni egy olyan szakiskolát, mely a való élet talajából nő ki. Ha elhangzik a szó, jöjjenek mindannyian a zászló alá.

Az 1919 év egyesületünk működésének 10 éves évfordulója. Az eltöltött 10-ik év gazdag emlékei ujulnak meg emlékező tehetőségünkben, mikor a 10-ik év küszöbét átlépjük. Eredményeink kétségtelenek, munkálkodásaink megérdemlik, hogy az alkotások talaján testvéri szeretetünkkel ölelkezve honfiúi lélekkel szenteljünk egy ünnepet. Elrepült a 10 év anélkül, hogy a nagyszabásu alkotásoknál bár egy disszonáns hang merült volna fel. Annyi száz embernek 10 éven át megnyilvánult egységes akarata a békesség barázdájában örvendetesen gördült előre. Ha az egyesületnek tagjai átgondolják, hogy mit jelent ez egy megújuló gazdasági ág szélesebb körü áttekintést kívánó munkálatánál lehetetlen, hogy ne emelkedjenek fel arra a piedesztálra, hol a tökéletesebb emberek példája áll s egyértelműen ne mondjuk ki, hogy a tizedik év fordulóján egy mélysegebb hazafiúi ünnepet ülünk.

Javasolom: kérje fel a közgyűlés az Erdélyrészi Méhész Egyesületet, hogy az elnökséggel meghatározandó időben az 1919. év folyamán az Erdélyi Méhész Egyesületek vándorgyűlését Székelyudvarhelyre hívja össze. Hatalmazza fel az elnökséget, hogy a jubiláris év emlékére a vándorgyűléssel kapcsolatban egy tisztán erdélyi jellegű kiállítás rendezzen Székelyudvarhelyen rendezzen. Hatalmazza

fel a választmányt, hogy egy ünnepi közgyűlést — a közgyűléssel kapcsolatosan egy ünnepélyes hangversenyt szintén Székelyudvarhelyen rendezzen. Gondoskodjék a választmány, hogy a méhésztelep és a szakiskola ez ünnepélyek kapcsán felavatassék és a szakiskola megnyitassék. Bizza meg közgyűlés az egyesület titkárát, hogy az egyesület 10 évéről egy díszesebb kivitelű évkönyvet szerkesszen s azt az ünnepélyek kapcsán bocsássa a vendégek, a tagok és a látogatók rendelkezésére — természetesen az előállítási áron. Utasítsa a választmányt, hogy a kiállítással kapcsolatosan felmerülő tennivalókat: nevezetesen a jutalomdíjak kieszközölését, segélyeket eszközöljön ki. Az ünnepélyekre a hazai egyesületek sorából kifejezetten az Országos Méhész Egyesület hívandó meg. Felkérendő az Erdélyrészi Méhész Egyesület, hogy a kiállításban résztvenni és a többi erdélyi társegyesületeket a részvételre felhívni szíveskedjék.

Mélyen Tisztelt Közgyűlés! Ezekben volt szerencsém beszámolni az 1919. évi működési programra vonatkozó előterjesztéseimet a választmány hozzájárulásával megtenni. A vonatkozó költségvetést egyesületünk pénztárnoka terjeszti be. A költségvetésben teljes fedezetet az ünnepélyekkel kapcsolatos kiadásokra nem vettünk fel azért, mivel határozatainknak jóváhagyását kell kérjük a minisztériumtól s amennyiben miniszter úr Önagyméltósága határozatainkhoz hozzájárul, segély elnyerése iránti kérésünket ez irányban befogjuk nyújtani s úgy igyekezünk megvalósítani határozatainkat, hogy az ünnepélyek jövedelme is segítő anyagi forrást nyujtsanak.

Isten áldását kérem az egyesület áldozatos tevékenységére — kérem jelentésem tudomásul vételét s előterjesztéseim szíves elfogadását.

Gál Imre egyesületi titkár.

Mézet, viaszkot

legmagasabb napi árban vásárolok, kívánatra edényeket küldök, nagyobb tételeket a helyszínen átveszek. (2—6)

FEKETE B., bizományos Budapest, Tompa-utca 19. szám.

Báró Jósika Gábor és Stief Ottó (Kolozsvár)
100—100 koronával beléptek a sajtóalap alapítói
tagjai sorába.

Hogyan lakoljuk át a méheket?

E kérdés a méhészek között eléggé megtárgyalt dolog már s annyira kifejecesedett róla a vélemény, hogy a legtöbb szak-könyv és újság megegyezik abban, hogy erre csak 2 ut mutatkozik: a leszédítés és a kidobolás.

Az előbbi úgy történik, hogy a kénszalag helyett salétrom oldatba itatott száraz rongyszeletet használunk, míg az utóbbi egy kissé körülményesebb műtétet kíván. Míg amannál az eljárás sokkal kényelmesebbnek és fájdalommentesebbnek mutatkozik, emennél egy kissé nehezebb és több ügyességet igényel. Innen van aztán, hogy minden kezdő az elsőt választja s csak hosszú idő múltán, a mikor már az eleven méhtől nem irtózik, adja rá magát a másodikra. Ez pedig a haszontenyészetet illetőleg egészen helytelen és nagy mulasztást látok abban, hogy a kérdés felett a méhészek oly könnyen napirendre térnek s oly hosszú idei tapasztalatok után is függőben hagyják fölötté az ítéletet.

Több nagy méhésszel volt találkozásom s mindegyiknek felvettem e kérdést és csudák csudája valamennyi az átdobolással végezte az átlakolást. Vajjon miért? Kétségtől nem azért, mintha a gyakorlott méhész virtust csinálna a műtéteiből, vagy nem szeretné a dolognak könnyebb felét, hanem azért, mert a szomorú tapasztalatai alapján rájött arra, hogy a tetszhalottak feltámadása csak rövid életet ígér.

Mikor jó másfél évtizeddel ezelőtt a kolozsvári gazd. akadémián a tanfolyam, vezető tanár lelkesen fejtegette előttünk a méhek lekézésének barbár és káros voltát és ellenszerűl a salétromos leszédítést is javasolta, ez a logikusnak és kényelmesnek tetsző eljárás annyira megtetszett, hogy hazamenet, $\frac{1}{2}$ kgr. salétromot vittem magammal és a parasztkasos méhészek között elkezdtem vele gyakorlatiaskodni. Hogy kedvet merítsenek hozzá, velük együtt magam szédítettem és szédítettem le a családokat és osztottam, illetőleg osztattam el az anyák kikeresése után a

méheket az életben maradó családok erősítésére. Mindenütt tetszett a munka s mindenik megfogadta, hogy ként többet nem használ. Magam pedig boldog voltam, hogy tettem valamit s hogy a dolognak folytatása is legyen, egy csomó kész salétromos rongyot hátra hagytam nekik.

S mi történt. Pár év múlva a dolognak utánna nézván, megütközve tapasztaltam, hogy újból csak a régi módor, füstölnek. Miért teszik ezt: kérdém szörnyülködve? Hát azért, — volt a válasz, — mert ez sem ér többet, mint a másik. A családok ugy se lesznek erősebbek. Hasztalan minden igyekezet — gondolám. Nehéz megtörni a székely konservatív természetét.

Telt, mult az idő. Magam is méhész lettem. Olvastam, tanultam mástól és a magam kárán. A községemben több lekézésre szánt család méheit megvettem, a leszédített méhekből a gyengéimet felerősítettem, sőt egy pár önálló családot is alkottam kész mézes keretekre. Ősszel jól festett a dolog, de tavasszal ott állottam, mint aki semmit sem csinált. A dolgot több méhésszel közöltem s nem egy mondá: velem is így történt s ezért soh'se csinálom többet.

A dolog felett azonban ezzel nem tértem napirendre, hanem a következő év őszén kiválasztottam 6 erős, felsőkijáratu B. kaptárt, a melyből tudvalevőleg a hullákat nem hordhatják ki a méhek, és 3 népes kas leszédített méhállományát 3 erős családnak beadtam úgy, hogy minden két egyenlő erősségű család közül az egyik kapott leszédített méhet, míg a másik nem. És mi lett az eredmény. Az egyesítéstől kezdve a méhek még jártak 5—6 hétig és ezalatt az idő alatt is, mivel az alsó keretsor üres volt már és a méhek az alsó részt nem tisztíthatták, a hulla a felsegített családoknál rohamosan szaporodott. Tavasszal pedig, amikor a kaptár ajtókat levettem a felsegítettek alatt vastag hullaréteg feküdt, míg a másik 3 alatt alig egy néhány csak. Készen voltam mindjárt a véleményemmel: „igaza volt a székelynek.“ Ahelyett, hogy egyszerre végeztem volna szegényekkel, lassú haldoklásnak tettem ki őket.

Valóban az a salétromos füst nem nekik való, mert szervi bajt okoz s így egyfelől mégis csak barbárkodunk, másfelől pedig magunkat csaljuk meg. Abból a leszédített családból csak az a pár száz egyed marad meg, amelyik kevesebbet élvezett a gőzből. De azt kérdem most már, hogy ebben az esetben értünk-e célt? Tegyük fel, hogy képesek leszünk ilyen módon az állomány

30—40⁰/₀-át megmenteni (?), de akkor is szólhatunk-e igazi eredményről? Meglehet, hogy sokan tudják ezen oldatnak a helyes keverékét (?) s ezért nem szédül le a méhük annyira és sikerül ilyenformán úgy ahogy a végtelen sok méhből összeadott önálló család is. De akkor önkénytelenül felvetődik a kérdés: ha teljesen le nem szédítjük és ezáltal ártalmatlanná nem tesszük őket, akkor egyáltalában félig is miért szédítjük? Hiszen ha van repkedő méh, akkor úgy is megszúrhat. Ha pedig a szurás ellen nem vagyunk teljesen védve, akkor hagyjunk békét ennek az egész módszernek és mondjuk ki határozottan: „a méheket csak egy módon, a kido-bolással lakolhatjuk át a kasból“. És ez nem is olyan ördögi mester-ség, csak hozzá kell fogni. Mikor az elsőt csináltam, én is féltem, de már a 3—4-iknél számba se vettem és játék módjára kezeltem.

Igen, de szur a méh, vetik ellen igen sokan. Ez igaz, de az is igaz, hogy a szurás hozzátartozik a méhészethez s miért akarjuk épen ennél a műveletnél, amelynek helyes keresztülvitele képezi a méhészet fellendülését, kizárni? Főprogrammunkká vált a méhgyilkolás meggátlása. Igyekezzünk hát keresztül vinni az életben az által, hogy az egyszerű méhészeket oktassuk ki a dobolásra gyakorlatilag is. Szerintem ez kell az első és legfőbb gyakorlati fogásnak lennie a tanfolyamokon. Amíg ezt nem tesszük, addig csak beszélünk és írunk, mert a székely addig nem enged a régiből, amíg nem látja, hogy kevés fáradsággal szép haszonhoz jut. Nem ijeszti meg őt addig a törvény szigora se. Márk Mihály, ref. lelkész.

A XII. és XIII-İK MÉHÉSZETI KERÜLET VEZETŐSÉGÉTŐL.

Szám: 608/1918.

FELHIVÁS.

Csík, Marostorda, Háromszék, Udvarhely, Kolozs, Szolnok-doboka, Besztercenaszód, Szilágy és Tordaaranyos vármegyék méhészközönségéhez.

Gyakran fordul elő, hogy a szabadságolt katonák ismételt katonai szolgálatra hívatnak be s hosszabb ideig ott hagyják polgári foglalkozásukat. A bevonultak között számtalan méhészetrel foglalkozó egyén is van, kiknek a bevonulás folytán méhészetük felügyelet és kellő gondozás nélkül marad. Valahányszor tudomá-

somra jutott, hogy a bevonultaknak méhészetük elhagyottan áll, mindannyiszor intézkedtem, hogy az elhagyott méhest egy felelős megbízottam vegye kezelés alá és önként vállalt hazafiúi kötelességével hasson oda, hogy a méhes ne csak fenmaradjon, hanem fejlődjön is. Minden eset nem jön tudomásomra s így megtörténhetik, hogy az itt-ott gazdátlanul maradt méhészet pusztulásnak indul. Felkérem kerületem méhészkedő közönségét, hogy amennyiben elhagyott méhészetnek jönne nyomára, szíveskedjenek ezen körülményt nekem haladéktalanul tudomásomra hozni, hogy alkalmas kezelőről gondoskodhassam. Kérjék fel a bevonuló méhészgazdákat, hogy eltávozásuk előtt a méhészetüket helyezték valamelyik jó ismerősük vagy a méhészetben jártas jó barátjuk-rokonuk oltalma és kezelése alá s ha ilyen — a kezelést senki nem vállalná — forduljanak hozzám, hogy a méhes kezeléséről hivatalból gondoskodjak s annak jókarban tartására valakit megnyerjek.

Székelyudvarhely, 1918. évi június hó 15-én.

Gál Imre, a kerületek vezetője.

Esván bá nyüszkölései a papiros méhészekről.

Mej nagy öröm lepné meg az én szívemet ha ezen pár sor sírásom firis és jó egészségben tanálná a kiszörkesztő zurat, met neköm jó van hál Istennek. Továbbat tudatom, hogy mostanság mán annyi kartárs lött, hogy osztán a fene se tudja szereszámikot, bakter, harangozó, suszterájsenájderáj, kánturam, rekturam, nadrágos harisnyás hát a fene tuga megmondani mind meg keztek a mélyeköt bódogítani s ingöm huznak ki az rajzatokét. S osztán lelköm Istenem ez a nyikorgós sujszter mán firkálgatni

es kezdett, hogy az méjök így, az mélyek úgy — s kezte beléütni az orrát az mü küsdeg ögyletünk ecmás dógába. Usvágot.

es járat s csak úgy hizik az mája, mikor olvasa belőle, hogy ingöm hogy bohásznak az mélyÉsz usvágok s aszt mongya, hogy ő is segít ingöm bohászni, met nem attunk vót neki az magos állam adományából s ezétt kikapunk. Mán mint az nádmézétt na. Egye meg a suj gondolám ezekkel csak ébánunk, de mi a fenét csenájjunk ezzel a sok firisen petédző méjészvel, mejek ahogy fécsapnak méjésznek s tőlem nagy instanciával egy-egy rajzatot kívájnak mán férkálgatni keznek az usvágba s agyák a mélyÉsz tudományt úgy mintha azval jöttek vóna ez kutya velágra. Höm, höm nem es ojan kicsid bajoskodás ez a dolog, min ahogy meg gépzelnük, met ez az sok firis csapolás annyi süttelen dógot bregek, min az a kecskebéjka náció szengyörgy Napkor. S osztán még lelköm Istenöm nem hogy így és ekként csenálnák, hanem az mü küsdég ögyletünkvel szömbe ök es ügyletet akarnak fábríkálni, hogy jobban lármázhassanak. De mán ez így nem mögy. Met mü a patakon innét es, tul es létedzünk s a patakon innét mehetünk bukurestig, a patakon tul pesTig s itt mán nekik hejjik nincs — aszt mü es megmutassuk, met tuggyuk mü es hány hét két hét.

Azétt es megmondom Nádmézes Anti konyénak, hogy hija eszve a gyülekezést s mi es kezgyünk lármázni, mert hanem a méjékkal baj leszön. A körösztozódés ugyan elsikerült, de még egyet poróbálunk az lódarázsvál. Ezt eléterjeszti Házsártos Rebiné, met az ü szájátul félünk s egy kettőre éfogadjuk s ha nem eredményeskedik az dolog akkor valamejik nagyobb fejü méjész tanárval körösztozzük, vaj valamejik nagy ögyletvel. Így osztán megódgjuk a 42 ös méj eléállítását. Az másik határozatval én bajoskodom s az az leszön, hogy az kutya mindenit az velágnak az firis méjész lögyön firis méjész s ne lármázzon örökkéig mint az kopó aki az nyulat hajcsa, hanem tanójjon elébb s csak azután üsse belét az orrát az nagy méjésznek dógába mán az mijenek mü vagyunk. Osztán egyetlen firis csapolásu méjÉsz se lehessön ögylet addigra, mig a 15 esztendei méj pusztitáson át nem esik, met ha az ijenek fojton fábríkálnak az usvágokba a fene megette az öreg méjésznek méjít es. Hát nem úgy vané nó? Azétt es megcsenájjuk az gyülekezést s osztán megmutassuk mit tudunk mü az szurosfalli ögylet. Ne te ne hát mü a papirosas méjÉszektől tanójunk s ne az méjöktől? Mán osztán ezek csak usvágójjanak, mü pedéglen méjészködünk az méjökvel. Tisztölettel marakodok

Esván bá.

Mondják.

Mondják, hogy a Magyar Méhész Szövetség elnökségét az erőszak sem tarthatná vissza tervszerű és erőteljes munkájában.

* * *

Mondják, hogy a „Méhészeti Hetilap“ hetenkint jelenik meg.

* * *

Mondják, hogy az erdélyi méhek kezdik elveszíteni szurási képességüket s így az erdélyi méhésznek kezelés közben nincs szüksége dohány füstre.

* * *

Mondják, hogy az akác is állást foglalt a cukor kérdésben, s érezvén a szegedi határozat szerint a maga felesleges kicsiségét: az idén már nem virágzott.

* * *

Mondják, hogy a méhek tudomást szerezvén a nők szavazati jogának megtagadásáról, beváltották a harcias asszonyaink fenyegetéseit s megtagadták az anyaságot: nem rajoztak.

Teendőink a méhesben.

Szomorú napok vonultak el felettünk. Félévszázadonkint megismétlődő késői tavaszi fagyok borultak határainkra, s május közepétől június hó 10-ig tartó rendkívüli hideg időjárás s a két-három éjjeli fagy méheinket végtelenségig sanyargatták. Akik mézürbe tették családjaikat és építésre is irányították, azok megjárták a Kálváriát, mert az ilyen családok a mézkészletet a fiasítás táplálására felhasználták s végül éhínségbe esvén az álcákat és bábokat is halom számra dobták ki. Minden méhész vizsgálja át a mézürbe bocsátott törzseket és ha elhalt, bezápuult fiasítást talál — ami ilyen esetek után nem ritka — az ilyen kereteket távolítsa el, nehogy a költésrothadásnak legyen melegágyává a behorpadt, elpusztult fiasítás.

Az előrelátó és gondos méhész a hószantartó fagy alatt törzseit felsegítő, v. számító etetésben részesítette. Az ilyeneknél most, hogy kiderült az időjárás, keleti nyugati melegebb esők is

látogatják Erdély vidékeit — jönnek a rajok. Igaz, hogy nálunk a rajzás és főhordás ideje június hónap, tehát hosszú, hideg időjárás dacára sem mondhatjuk, hogy a hideg elfagyfalta volna a rajokat. Igaz, de csak azon méhészeknél jön a raj és vannak családok rajzási erőben, kik eleget tettek kötelmeiknek és a hideg május hóban etették törzseiket.

A rajzásról már beszéltünk. Most csak arra fogjuk figyelmeztetni a méhészeket, hogy az anyák elpárázását kísérjék figyelemmel. A betelelt rajok mindenikében adjunk be egy keret friss petés keretet, hogy ha elpusztult volna a párázásnál az anya, gyorsan jöjjünk annak tudására s módunkban legyen az árva törzset anyásítani. A beadott kereten azonnal megmutatják a méhek, van-e anyjuk, vagy nincs. Ha anyabölcsöt építenek a beadott keretek, az anya elpusztult a párázás alatt. Az ilyeneknek azonnal adjunk a rajzó törzsektől kupak alatt egy érett anyabölcsöt, mert az új anyabölcső 18 nap múlva kel ki, ez idő alatt pedig a raj népességéből sokat veszít. Minden késedelmes nap nagy veszteség. Ha kikelt 2—3 nap múlva az új anya, bocsássuk ki a kalitból, sőt ha az anyabölcsöt féltve őrzik s a kupakon át melegítik a méhek — a kupak az anya kikélése előtt is eltávolítható! Természetes, hogy a próbaképen beadva friss petés keret anyabölcsőit az érett anyabölcső beadásakor lerombolják, vagy tartalékanyát neveltetünk belőle egy kis, erre a célra készített ládikában. Ha tartalékanyánk volna, úgy az árva rajokat ezekből anyásítsuk.

Rajzás után, ha esős idő lépett fel — a rajokat étessük. Tudjuk, hogy a raj 14 napig építő kedvében van. Azután az építés fokozatosan csökken. Ha a rajra esős idő köszönt volna be, úgy felette nagy szüksége van a felsegítő — kiadós etetésre, hogy az esős napok alatt se szüneteljen az építés.

Meghálálják áldozatunkat — ha kiderül az idő.

Ez évben az anyák járása nem fog simán lezajlani, mert a hideg idők alatt a családok heréiket elűzték s a méhtelepeken kevés a here. Fokozott figyelemmel legyünk tehát a rajok anyasodására. Erős törzsek már hozzá is fogtak a herék újabb neveléséhez.

A rajoknál gyorsan szokott fellépni anyavesztés után az álanyaság. Ha ilyenekre bukkanunk, ne mesterkedjünk vele, hanem a tanult módon söpörjük ki a családot. Szüzen nemző anyát se törjük meg a méhesben. Ez évben ilyen is lehet elég. Ha nem

sikerült a fiatal anyának többszöri kirepülése alatt az eltermékenyülés, hozzá fog a petézéshez és többé nem próbálkozik a nászúttal. Petéiből herék lesznek. Melyik törzsnél ráakadunk, fogjuk ki s 24 órai árvaság után egy tartalék anyával anyásítsuk — esetleg ha népeességben gyöngye — egyesítsük.

A lerajzott törzseket is állandóan tartsuk szem előtt, mert az anyásodási kérdés ezeknél is hasonlatos a 2-od és 3-ad rajokéhoz. Ha bajt látunk, orvosoljuk úgy, mint a rajoknál szoktuk. Első rajt adott törzseket esős idő alatt itassuk, mert kijáró méheik elveszítette és alig marad vízfordó méhe.

A műrajoztatással ez évben hagyjunk fel. A természetes rajok ritkán és később jönnek cirka 2 héttel s a műrajkészítésnek csak akkor volna értelme, ha a természetes rajzást 2—3 héttel megelőzzük vele.

A fiarmadik gyenge rajokat vagy verjük vissza a törzshöz, honnan kijöttek, vagy tegyük anyanevelőkbe hogy legyen tartalék anya a méhészetben. Tartalék anyával nem bíró méhésznem méhésznem.

A hideg időjárás előtt mézürbe tett mézelő törzsek június hó folyamán helyre jönnek a kellemesebb időjárásban s megkezdik az építést és mézelést. Ép azért ne háborgassuk őket, maradjanak csak fent a mézürben. Bárhogy is alakuljon kedvezőre az időjárás Erdélyben ez évben sajnos kétszer nem pörgetünk. A hőra is szenvedett a fagytól. Mézüreink augusztusra telnek meg, ha az időjárás nem szeszélyeskedik, mivel a mézelő családok kijáró méheik nagyrészt a fagyok alatt elveszítették s az anyák a napi 1800—2500 drb pete lerakásával csakis július első felére hozhatják be a mézelők tömegét. Június hóban behordott méz a fiasítás táplálására szükséges. Ép azért aki akarja a Hannemann rácsot bátran kidobhatja a kaptárból, hogy méheinek szabadabb mozgását biztosítsa.

Aki teheti július hóra vándoroljon méheivel a letarolt erdők közelébe, hol az epilóbium, a kigyószisz, réti zsálya, somkóró, málna, szeder a legnagyobb virágzásban vannak. A mai mézárak kifizetik e vándorlásra fordított költségeket. Ilyen helyeken ömlik a méz s megtörténhetik, hogy augusztus hó első felében már elveszük a pörgetőt. Erről azonban a jövő számban. Szerencse fel!

Határjáró.

Jegyezzünk a VIII. hadikölcsönre!

A vasutasok egy éves méhészeti tanfolyama Kolozsvárt.

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület által a vasutasok részére 1909. évben bevezetett s 18 napig tartó méhészeti tanfolyamokat 1914. évben a háború kitörése miatt be kellett szüntetni. Ez a körülmény vezette reá az egyesületet, hogy az üzletvezetőséggel egyetértve az évenként tartatni szokott pályafelvigyázói tanfolyamokkal kapcsolatosan a hallgatók a méhészetben és méhészeti eszközök készítésében egy év lefolyása alatt alapos kiképzést nyerjenek.

Az első ilyen egy éves méhészeti tanfolyam április havában fejeződött be 14 hallgatóval s május havában megkezdődött a második ugyancsak 14 hallgatóval.

E tanfolyamot az egyesület és üzletvezetőség megbízása folytán Kádár Elemér máv. ellenőr egyesületünk igazgató választmányi tagja vezeti, aki szaktudásával s fáradságot nem ismerő lankadhatatlan szorgalmával úgy a méhészet, mint a vasutasok iránt táplált szeretetével a fiatal pályafelvigyázói generációba úgy beoltja a méhészet iránti szeretetet, hogy mindazok, akik keze alól kikerülnek az egy éves méhészeti tanfolyamról, mind megannyi apostolai lesznek a méhészetnek.

Az oktatás — a mig az iskola méhes a MÁV. kertészeti telepen fel lesz állítva — az Egyesület központi műhelye és házsongárdi méhtelepén tartatik, ahol egyuttal a hallgatók a kaptár készítésben is oktatást nyernek. A hallgatók időnként kirándulásokat tesznek nagyobb méhesekbe Kolozsvár környéken — ahol természetesen szakelőadások tartatnak. Az első kirándulás június 17-én volt dr. Balázs Ferenc egyesületi főtitkár méhesében, a második június 23-án a Zichy-barlang megtekintésével kapcsolatosan Révre Gál, B. Márton pályafelvigyázó mintaszerűen berendezett 100 méhcsaládos méhesébe. A kiránduláson

A „Méhészet“ szerkesztősege Ujpest

elvállalja a szállítását:

a Boczonádi-féle szabadalmazott 42-es vándor kaptárnak 24 NB kerettel, árjegyzék szerinti árban.

részt vett Velits Zoltán ömértósága, Kolozsvármegye főispánja, Pál Elemér osztálymérnök úr családjával, dr. Balázs Ferenc pt. tanácsos egyesületünk főtitkára nejével, Kádár Elemér máv. ellenőr nejével, Szatmári György máv. ellenőr, Incze András pályafelvigyázó a vasutasok oktatója és 14 pályafelvigyázó jelölt, névszerint: Bankó György, Borbély Ferenc, Demeter György, Dénes Sándor, Dobó Imre, Kiss Ádám, Kiss József, Kovács János, Márik Pál, Megyeri András, Pataki András, Sipos András, Turós Gyula és Zsiros Pál.

Gál B. Márton méhesében — ahol a méhcsaládok nagyobb része Tóth-féle keret méretű s a Mayer-duchoz hasonló rendszerű ducokban vannak elhelyezve — dr. Balázs Ferenc egyesületi főtitkár tartott előadást a zárt méhesek — pavillonok és ducrendszerű méhesek előnyéről és hátrányáról — továbbá a különféle kaptár-rendszerről. A nagy érdeklődést keltő előadás s a házigazda magyaros vendéglátása után a kiránduló társaság méhészeti ismereteik bő gyarapításával tért vissza az éjjeli órákban Kolozsvárra.

Jelenvolt.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Lapunk f. évi összes számait megküldjük minden új előfizetőnek és tagnak.

Dohány. A pénzügyminiszter Úr Ömagymértósága az O. M. G. E. útján tizezer csomag részben 16. filléres magyar és részben 20 filléres kapa dohányt utalt ki egyesületünk részére szétosztás céljából. Minden tag 10 csomagra tarthat igényt, melyet személyesen, vagy megbízottjaik útján vehetnek át az illetékesek Kolozsvárt, Bem-u. 9. sz. alatt dr. Zsögön ig. alelnöktől.

A dohány üggyel kapcsolatosan csupán annyit kívánunk megjegyezni, hogy a Szegedvidéki és Felvidéki egyesületek részére kisebb taglétszám után is huszezer illetve tizenötezer pakk dohány utaltatott, míg az Erdélyrészi Méhész Egyesület és három szervezett megyei egyesület részére összesen tizezer csomag jutott.

Kérdezhetnők az O. M. G. E. tiszteletre méltó vezetőségétől, hogy vajjon milyen kulcs szerint történt a dohány szétosztása?

Segélyezések a XII. és XIII. méhészeti kerületekben.

A nagyméltóságú földmivvelésügyi m. kir. miniszter ur az elleneséges betörés következtében tönkrement intézeti méhesek helyreállítására a *kézdivásárhelyi árvaleány nevelő intézetnek* 2 hármaskaptárt tetővel és aljjal, 1 keretbakot, 1 seprőgaratot, 1 napviaszolvasztót, 1 keretfogós, 1 kaparót; a *sepsiszengyörgyi árva fiú szeretetháznak* 2 hármaskaptárt tetővel és aljjal, 1 keretbakot, 1 seprőgaratot, 1 napviaszolvasztót, 1 keretfogót, 1 kaparót és 1 méhcsaládot; a *csiksomlyói róm. kath. tanítóképzőnek* 1 iskola méhest, 10 egyes kaptárral, 2 lépszekrényvel, továbbá 2 keretbakot, 1 söprőgaratot, 1 napviaszolvasztót, 1 keretfogót, 1 kaparót, 1 kiló mülépet; a *székelyudvarhelyi főgimnáziumnak* 2 drb. amerikai és 2 drb. anyanevelő, 1 megfigyelő kaptárt, 1 kiló mülépet; a *székelykereszturi unitárius gimnázium* méhesének betelepítésére 3 méhcsaládot, a *gyergyószentmiklósi polgári leányiskolának* 2 drb. ducos átlátható 3-as kaptárt, a hozzá szükséges eszközökkel; a *székelyudvarhelyi róm. kath. leányiskolának* 2 drb. hármaskaptárt a szükségesebb méhészeti eszközökkel; a *szenferencrendi zárda theológiája* részére 1 iskolaméhest a szükséges felszereléssel, a *tordai áll. főiskolának* 2 drb. ducá alakítható 3-as kaptárt, 2 lépszekrényt, 1 keretbakot, söprőgaratot, napviaszolvasztót, keretfogót, kaparót, 1 kiló mülépet és 3 méhcsaládot.

Továbbá: a *csikvármegyei méhészegyletnek* 10 drb. 3-as számú amerikai kaptárt, az *erdővidéki méhészegyletnek* 2 drb. amerikai kaptárt, a *XIII. kerület megfigyelő állomásának* műszereket és 1 drb. 3-as orsz. méretű és 1 drb. amerikai, a *székelykereszturi méhészkörnek* 1 drb. isk. méhest, 10 drb. orsz. méretű egyes kaptárral, 3 lépszekrényt, 1 keretbakot, 1 söprőgaratot, 1 napviaszolvasztót, 1 keretfogót, 1 kaparót, az *udvarhelyvármegyei méhészegyletnek* 10 drb. 3-as számú amerikai, 43/28-as kaptárt adományozott.

Kirendelés. A földmivvelésügyi miniszter ur *Bodó Albert* hom. keményfalvai áll. el. népiskolai tanítót gyakornoki minőségben méhészeti szakoktatáshoz felvette és szolgálattételre a XII. és XIII. méhészeti kerület vezetőségéhez rendelte.

Jegyezzünk a VIII-ik hadikölcsönre!

Az udvarhelyvármegyei méhészegylet közgyűlése. Folyó évi

május hó 28-án tartotta az udvarhelyvármegyei méhészegylet az 1917. évi beszámoló közgyűlését Székelyudvarhelyen a városház nagytermében. A közgyűlést választmányi ülés előzte meg, melyen a választmány a közgyűlés elé terjesztendő határozati javaslatokat szövegezte meg s a pénztári és számvizsgáló bizottság jelentéséhez fűzött szintén határozati javaslatot s vette tudomásul az elnöki bejelentéseket. A választmányi ülés után az egyesület telepén Dr. Pál Lajos alsósófalvi lelkész, köri elnök tartott előadást s bemutatta a javítot 42-ös B. kaptárt. Érdeklődéssel hallgatott előadását követte a közgyűlés, melyet Lányi Imre elnök nyitott meg és vezetett. Előterjesztésére a közgyűlés br. Josika Gábort az egylet védnökévé, Krenedits Ferenc min. osztálytanácsost diszelnökévé, Valló Árpád orsz. felügyelőt és Majthényi Miklós polgármestert tiszteletbeli elnökévé választották. Az elnöki előterjesztések során a károsult székelyméhészek felsegítéséért táviratilag mondtak köszönetet a földművelésügyi miniszternek, Szomjas Lajos államtitkárnak, Pap Ragány István min. tanácsosnak; br. Josika Gábor erdélyrészi méhészegylet elnökének is tolmácsolták a közgyűlés üdvözlését. A jegyzőkönyvi hitelesítők kijelölésével az egylet titkára terjesztette elő évi beszámoló jelentését, melyben részletesen foglalkozott a károsult méhészek segítő akciójával, a tanfolyamok eredményével, a szervezési kérdésekkel, a beállított telepek ügyeivel. Jelentése kapcsán jóváhagyó tudomásul vette a közgyűlés telek és ház vásárlásokat s a vonatkozó 3300 K-t és 46000 K vásárlási szerződéseket jóváhagyta s köszönettel elfogadta a Székelyudvarhely sz. kir. város által az egylet céljára 8000 K-val megvásárolt 800 □ öl kerületű gyümölcsös kertet is. Majd az egyleti személyzet s a fentartott 4 árva méhésztanuló ügyeit referálta be s rámutató jelentést tett az évben tartott vál. ülések, rendkívüli közgyűlés és a vándorgyűlés határozatairól. Foglalkozott a tordai vándorgyűlést követő eseményekkel, amelyre vonatkozó felkérése alapján a közgyűlés a támadások felett napirendre tért. Váázolta az erdélyrészi méhészegylettel való kapcsolatos viszonyt. A jelentéssel kapcsolatban benyújtott vál. határozatokra a közgyűlés egyhangulag határozta el, hogy az 1919. évben — mint az egylet 10 éves évfordulóján ünnepélyes diszkozgyűlést tart. Diszkozgyűlésével kapcsolatosan tartandó vándorgyűlésre az Emsze-et meghívja s felkéri az összes erdélyi

méhészegyleteket, hogy a vándorgyűlésen jelenjenek meg. Ez alkalommal felavatja a beállított telepeket, a méhészközpontot megnyitja és nagyobb szabású kiállítást rendez. Ezek előkészítését a választmányra ruházta. Tudomásul vette a számvizsgáló bizottság jelentését, mely szerint az egyesület 1917. évi bevétele volt 27.516 kor. 56 fill. A kiadás is annyi. Az 1917 év végén vagyon átlaga: takarékpénztárban 1055'67 kor. tőke, tagdíj hátralék 88 kor. Méhészeti gazdagság ingóságai leltár szerint 35.552 kor. 40 fill. Ingatlanban 3200 kor. Érmek és dísz tárgyakban 500 kor. Könyvtár leltár érték szerint 2000 kor. Közgyűlés pénztárnoknak a felmentvényt köszönetének kifejezése mellett megadta. Majd az 1918. évi költségvetést állapította meg az 1918. évi programmal és felkérte Gál Imre titkárt, hogy az egyesület 10 éves évfordulójára az egyesület 10 évi működéséről egy díszesebb kivitelű évkönyvet szerkesszen. A közgyűlés meleg óvációban, részesítette Krenedits Ferenc min. osztálytanácsost, Valló Árpád orsz. felügyelőt és dr. Balázs Ferenc erdélyrészi méhészegyleti főtitkárt, kik a közgyűlésre megérkeztek.

Közgyűlés után az egyleti tagok vacsorára gyűltek össze, hol számtalan pohárköszöntő hangzott el.

Tudósítás Nagykaroly és vidékéről. Dósa István méhészeti szakelőadótól vettük az alábbi sorokat. Méhcsaládaink április hóban a kedvező gyümölcsvirágzás következtében gyönyörűen ki voltak fejlődve. Ha be-bepillantottunk egyik-másik kaptárba, örömmel gondoltunk arra, hogy az akácvirágzást ilyen népes törzsekkel kifogjuk tudni aknázni és vigan forgatjuk majd a pörgetőt.

Május hó első hetében azonban már egyik-másik idősebb méhész szomorúan mondogatta; „Nem lesz akácvirág, nem eszünk az idén akácmézet.” Magam is személyesen győződtem meg erről. A terebélyes akácfákon itt-ott volt csak egy-egy csenevész bimbófürt. De a reménynek egy kis árnyéka még élt bennünk: hátha, mégis . . .

Eljött az akácvirágzás ideje. De csak az ideje, mert a virág az elmaradt; ami itt-ott előbujni merészkedett is, számottevő nem lehetett, csudálatosképpen méhek nem szállották.

Akácvirágzás végén családaink sokkal gyengébbek voltak, mint azelőtt. Bár elég népesek, de mézhiányban voltak. A méztereket csak hiába raktuk fel, még a költőteret sem tudták meghordani, sőt amit a gyümölcsvirágról hordtak, az akácvirágzás

ideje alatt a fiasítás nevelése és saját fentartásukra felhasználták. Ezek után aggódva vártuk a hársvirágzást, ebbe fektettük már most minden reményünket. Azonban ismét keserű csalódás ért bennünket. A hársvirágzás is úgyszólván eredménytelen maradt.

Rajzásról legjobb nem is beszélni. Az egész vidéken úgyszólván egyetlen raj nem esett. Idősebb méhésztársak egybehangzó véleménye szerint emlékezet óta ily mostoha mézelési esztendő nem volt.

Már most nem is várunk fölösleget, csak annyit, amennyivel családaink bátran mehetnek a télnek. Ha annyit sem tudnak összehordani, akkor iszonyu pusztulás előtt állunk.

A méhésztársadalmi mozgalmak dacára a mostoha időnek, rendkívül élénkek. A Nagykároly és Vidéke Méhészkör, melynek jelenleg 150 tagja van, május és június hónapokban különböző méhesekben szépszámu jelenlevők élénk érdeklődése mellett szemléltető szakelőadásokat tartott.

A nagykárolyi méhésztanfolyamot Miniszterium engedélyezte. A tanfolyam költségeire 640 korona ki is utaltatott. A vezető méhésztanár rövid időn belül ideérkezik és tanfolyamot megkezd.

Eladó. az Erdélyrészi Méhész Egyesület műhelytelepén (Mészáros-utca 2.) 11 drb. használt, de *teljesen jókarban levő*, egészen új **duplafalazott** orsz. méretű 3 keretsoros kaptárokból összetett **kilences (9 család részére) méhesduc**, ablakráamával és fedődeszkákkal felszerelve. Egy kilences duc ára a telepen átvéve: 225 K. (Kettőszázhuszonöt K), mely szerint 25 koronáért kapna a vevő egy család részére kaptárt. A **11 duc**, (99 család részére) ára 2475 K. (Kettőezernégy százhetvenöt K.) Ajánlatok dr. Balázs Ferenc főtitkárhoz. Kolozsvár, Mészáros-utca 3 sz. küldendő.

Hirdetési árak 1918-ra: Egyszerű hirdetésnél egész oldal 50 K, féloldal 25 K, negyedoldal 12.50, nyolcadoldal 7 K. Egyesületi tagoknak és féléves hirdetőknél 10%-al, egész éves hirdetőknél 15%-al olcsóbb. Apróhirdetés szavanként 10 fillér. Hirdetések szövege a szerkesztőség címére, díja a pénztárba (Bocskay-tér) küldendő előre.

Rokkant katonáknak a lapot ingyen küldjük!

Előfizettek 1918-ra.

Raffai György, Herczegh Kálmán, Solyom Dezsóné, Bakscy Boldizsár, Bartha László 4 K, gr. Bély Ferencné. Dorkó János, R. Tharocay Kálmán, Kiss István, Dömök Erzsébet 4 K, Duha István, Kiss Sámuel, Lesskó József, Szabó Miklós, Szabó Lajos, Szalay Sándor, Gyulay Sándor, Koszár Miklós, Gerzanich János, Prekopa István, Dajka Mihály 4 K, Borbáth Anna 2 K, Pollermann Pálné és Társa, Mostis Antal, Bessenyei Miklós, Hartwiger Ágoston, Szilágyi Károly, gróf Kornis A. uradalmi kertészete, Papp Lajos, Petke Béla, Telegdy István, Császár István, Kabzányi János 3 K, Chlebnitzky András, Székely Lajos 2 K, Winsgródczky Olivér, Erdőöri szakiskola Szentimre 4 K.

(Folytatjuk.)

Hogyan kell a sonkolyt müléppé átváltoztatni?

Minden rendelés 2—3 nap alatt elintéztényer.

Kevés az olyan méhész, kinek ne lenne kiépített, de az építményben már használhatatlan lépei (sonkoly, lép-törmelék). De mivel a méhészkedők jelentékeny száma nem rendelkezik oly felszereléssel, hogy fent nevezett anyagok viasztartalmát kivonja, ennek következtében óraájuk nézve egy értéktelen anyagot képez. De én ilyen sonkoly viasztartalmát kivonva ebből

a legtökéletesebb és

főülmulhatatlan „Ludwig” mülépet

állítom elő gőzviaszolvasztóm segítségével. 1 kg. sonkoly után járó „Ludwig” mülép mennyisége a sonkoly minőségétől függ és 16—28 dekagr. között váltokozhatik.

Küldje el sonkoly-készletét!

Elfogadok salakmentes méhviaszt müléppé való átdolgozásra. A munkadíj 1 klg. viasz után K 3.50. Esetleg cserébe fogadok 1 kilógr. viaszt, melyért 80 dekagr. „Ludwig” mülépet adok. Mülépről és eszközökről szóló képes árjegyzékem bárkinek ingyen és bérmentve küldöm. (5—9.)

RITZMANN LAJOS keresk. méhész és mülépgyáros, Ókér (Bácska.)

A Szegedvidéki Méhész-Egyesület

Kasos méhcsaládokat, sőt egész méhészeteket, méhsonkolyt állandóan vásárol

Ajánlatok pontos ármegjelöléssel az Egyesület elnökségéhez (Szeged, Osztrovszky-utca, 4. szám)